

6. JÄTTIPUTKEN TORJUNTA KÄYTÄNNÖSSÄ

Sirkka Juhanoja ja Eeva-Maria Tuhkanen
Luonnonvarakeskus (Luke)

6.1 Torjuntatietojen keruu kunnista

Kunnille lähetettiin kasvukaudella 2016 kysely jättiputkiesiintymistä. Samassa yhteydessä pyydettiin tietoja jättiputken torjuntakäytännöistä kunnissa. Kyselyn tarkoituksena oli koota tietoa käytetyistä torjuntamenetelmistä ja niiden toimivuudesta, torjuntavastuun jaosta sekä torjunnan onnistumisen seurannasta.

Vastauksia saatiin yhteensä 104. Näistä 24 sisältää tarkkaa tietoa torjuntamenetelmistä ja seurannasta, 28 lyhyen maininnan torjuntamenetelmistä. Lisäksi 42 kuntaa ilmoittaa, että torjuntaa on tehty, mutta ei anneta tarkempaa tietoa menetelmistä. 10 kunnassa ei ole kerätty tietoa jättiputkista tai jättiputkea ei ole havaittu lainkaan kunnan alueella. Kyselyssä saatiin lisäksi vastaus yrittäjältä, joka tekee torjuntatyötä kunnille.

Käytännön torjuntatietojen koonnissa on hyödynnetty myös 8.11.2016 järjestetyn vieraslajiteemapäivän ryhmätöiden tuloksia.

Tässä raportissa on käytetty lisäksi Varsinais-Suomen ELY-keskuksen omalla alueellaan ja sen ulkopuolella aikaisemmin tekemien kyselyjen vastauksia 99 kunnasta (Ikonen, Kekki & Räikkönen 2009; Räikkönen 2013). Näistä 3 kuntaa ilmoitti, ettei torjuntaa ole järjestetty, mutta kuntalaisia on kehoitettu hävittämään jättiputket. Kolme kuntaa ilmoitti, ettei jättiputkea ole havaittu.

Useissa kunnissa on toteutettu hankerahoituksella vieraslajien torjuntaprojekteja. Tällaisia ovat mm. kyselyssä esiin tulleet projektit:

- ”Jättiputki kuriin Satakunnassa 2008-2010”
<https://www.eura2007.fi/rctiepa/projekti.php?projektikoodi=A30740>,
- ”Jättiputki kuriin Varsinais-Suomessa 2008-2009”
<https://www.eura2007.fi/rctiepa/projekti.php?projektikoodi=A30188>
- ”Vieraslajit kuriin kummitoiminnalla Lounais-Suomessa 2010-2012”
<https://core.ac.uk/download/pdf/39958075.pdf>
- ”Puutarhakarkulaiset kuriin” –hanke 2012-2014 Pirkanmaalla <https://www.ely-keskus.fi/web/ely/-/jattiputki-ja-muut-vieraslajit-saivat-kyytia-puutarhakarkulaiset-kuriin-hankkeessa-pirkanmaan-ely-keskus-#.WliNVH0p3H8>
- ”VIKURI Vieraslajit kuriin” –hanke, joka toimi Länsi- ja Keski-Suomen maatalousympäristöissä Keski-Suomen ja Etelä-Pohjanmaan ELY-keskusten alueilla 2010-2014
<http://www.ymparisto.fi/fi-FI/VIKURIhanke>

Valitettavasti useiden kuntien alueilla torjuntatyötä ei ole voitu jatkaa projektin päätyttyä, ja jättiputken torjunta on jäänyt kesken.

6.2 Käytössä olevat torjuntamenetelmät ja niiden toimivuus

Tavallisesti kunnat ovat vastanneet torjuntatyöstä omilla alueillaan joko toimimalla itse tai hankkimalla torjunnan ostopalveluna. Yksityiset maanomistajat ovat huolehtineet torjunnasta omilla alueillaan ja tienpitäjät tiealueilla. Jotkut kunnat ovat tehneet torjuntaa myös yksityismailla, tai kunta on avustanut yksityisiä toimittamalla torjunta-aineita ja –välineitä ja ohjeistamalla työtä. Tavallisimmin yksityisiä maanomistajia on kuitenkin kehoitettu hoitamaan omien alueittensa vieraslajien torjuminen. Käytettyjä torjuntamenetelmiä on esitelty taulukossa 6.1.

Taulukko 6.1. Jättiputken torjunnasta raportoidut menetelmät

torjuntamenetelmä tai -aine	teho
Kemiallisia torjunta-aineita; ruiskutus 1-4 kertaa kasvukaudella	
glyfosaatti (Roundup, Glyfokem, Glyfona- va Bio, Glyfomax Bio ym.) poistuu 31.12.2018	kasvusto saadaan heikkenemään nopeasti; vaatii seurantaa kasvukauden aikana ja peräkkäisinä vuosina; voidaan tehokkaasti yhdistää mekaani- seen torjuntaan
pelargonihappo (Finalsan)	vaurioittaa kasvustoa
pelargonihappo ja maleiinihydratsidi (Fi- nalsan Plus)	vaurioittaa kasvustoa
etikka- tai propionihappo	tehoaa pikkutaimiin
MCPA, fluoksimyri, klopyralidi (Ariane S)	ei yhtä hyvää tehoa kuin glyfosaatilla
sokerivaahdotus	tehoaa vain maanpäällisiin osiin
koivutisle	tehoaa vain maanpäällisiin osiin
Mekaanisia torjuntakeinoja	
kitkentä	vaatii useita toistoja; tehoaa hyvin pikkutaimiin
pyöröharaus kaivamisen jälkeen	tehoaa taimiin
juuriston kaivaminen maasta	tehoaa kookkaksiinkin kasviyksilöihin; työläs
niitto	vaatii useita toistoja; heikentää kasvustoa
kukintojen poisto 1-3 kertaa kasvukaudel- la, myös kehittyvistä sivuversoista	tehoaa hyvin, jos siemenpankkia ei ole päässyt muodostumaan; siementen ollessa vielä vihreitä
kuumennus, liekitys	tehoaa vain maanpäällisiin osiin
peitto muovilla	tehoaa myös siemenpankkiin ja juurakoihin, mut- ta vaatii pitkän ajan
jättiputkia sisältävän maa-aineksen kai- vu, läjittäminen ja peittäminen puhtailla maa-aineksilla luvalliseen vastaanotto- paikkaan	tehoaa myös siemenpankkiin ja juurakoihin, vaa- tii pitkän ajan. Menetelmää kehitetään. Soveltuu esiintymiin, joista maa voidaan kaivaa.

Kunnilta saaduissa vastauksissa jättiputkiesiintymien pinta-alat vaihtelivat yhdestä neliömetristä jopa yli kolmeen hehtaariin. Jättiputken torjunnassa on käytetty sekä mekaanisia että kemiallisia menetelmiä ja niiden yhdistelmiä. Kemiallisista torjunta-aineista yleisimmin on käytetty glyfosaattia. Muista kemiallisista menetelmistä on vain muutama yksittäinen maininta pelargonihapon, pelargonihapon ja maleiinihydratsidin tai etikkahapon käytöstä. Sokerivaahdotus ja koivutisle tulivat esiin teemapäivän työryhmissä, mutta niistä ei raportoitu kyselyssä. Mekaanisista menetelmistä kitkentä, juuren kaivaminen maasta ovat yleisesti käytettyjä menetelmiä. Kasvuston peittämistä on käytetty vain parissa raportoidussa kohteessa. Taulukossa 6.1. esitetyt pyöröharaus, kuumennus ja liekitys tulivat esiin vain teemapäivänä. Torjunnan

onnistumista seurataan useimmissa kunnissa ja tarvittaessa torjuntakäsittelyt toistetaan 1–4 kertaa kasvukauden aikana. Yli vuosien tapahtuvasta seurannasta raportoitii useista kunnista etenkin kuntien omilta mailta.

Kemiallisista torjunta-aineista glyfosaatti on ehdottomasti tehokkain. Torjunta tehoaa parhaiten, kun käsittely tehdään nuorelle kasvustolle keväällä. Jos torjunta tehdään myöhemmin kesällä kasvien ollessa kookkaita, kasvusto voidaan ensin niittää ja tehdä torjunta uudelle kasvulle.

Etikkahappo- ja propionihapporuiskutus tehoavat pieniin taimiin, joiden kasvua aine vahingoittaa. Kookkaisiin kasveihin nämä aineet eivät tehoa. Pelargonihappo ja sen ja maleiinihydraatsidin yhdistelmä lähinnä vahingoittavat kasvustoa, mutta eivät tuhoa sitä. Myös sokeri-vaahtoruiskutus ja koivutisle tehoavat lähinnä vain maanpäälliseen osaan.

Mekaanisista torjuntakeinoista juuren kaivaminen maasta on tehokas. Niittämällä kasvusto saadaan vähitellen heikkenemään. Kukintojen poisto on tehokas, jos se tehdään siementen ollessa pitkälle kehittyneitä, mutta vielä vihreitä, ja huolehditaan myös myöhemmin kehittyvien sivuversokukintojen poistosta. Pyöröharauksen avulla voidaan tuhota pienet taimet. Kuumennus ja liekitys tehoavat vain maanpäällisiin osiin. Peittäminen mustalla muovilla, katekankaalla tai biohajoavalla muovilla on tehokas pienehköillä selvärajaisilla alueilla, joissa muovin rikkovaa tallausta ei ole. Peittäminen heikentää tehokkaasti myös maassa olevaa siemenpankkia. Peittämistä on jatkettava vähintään kaksi vuotta. Laidunuksesta on hyviä kokemuksia ulkomailla: sillä saadaan tehokkaasti heikennettyä nuorta kasvustoa (Nielsen ym. 2005).

Jättiputken torjunnan onnistuminen pitkällä aikavälillä riippuu paljon kasvuston tilasta torjunnan alkaessa. Kaukasianjättiputki kuolee kukinnan jälkeen, ja sen hävittäminen onnistuu melko lyhyessä ajassa, jos uusien itävien siementen kehittyminen saadaan estetyksi. Jos torjunta päästään aloittamaan nuoresta suhteellisen pienestä kasvustosta, jossa ei ole siemenpankkia, kasvuston hävittäminen mekaanisesti tai kemiallisesti saattaa onnistua yhden tai kahden kasvukauden aikana. Tehokkaimmiksi ja nopeimmiksi torjuntatavoiksi ovat osoittautuneet kemiallinen torjunta glyfosaatilla 1–4 kertaa kasvukaudella 2–5 vuoden aikana tai niiton, kukintojen poiston ja juuren maasta kaivamisen yhdistäminen kemialliseen torjuntaan. Raportoiduista kohteista näin menetellen suuri osa on saatu selvästi heikkenemään, mutta vain pieni osa kokonaan häviämään. Jos maahan on päässyt muodostumaan siemenpankki, torjunta voidaan joutua tekemään useiden vuosien ajan. Siemenpankki voi säilyä maassa jopa 10 vuotta. Maan peittämisellä ja pintamaan poistamisella voidaan kuitenkin huomattavasti nopeuttaa siemenpankin häviämistä.

Luonnonsuojelualueilla mekaaniset torjuntakeinot ovat ainoa mahdollisuus. Kemiallisen torjunnan käyttö ei aina muuallakaan ole mahdollista, rajoituksia saattaa olla esim. pohjavesialueille, vesistöjen läheisyydessä sekä asutuksen, päiväkotien ja koulujen läheisyydessä. Glyfosaatin käytön luvallisuus on aina tarkistettava esiintymäkohtaisesti, ja torjunta on kohdistettava tarkoin. Kemiallisessa torjunnassa on aina käytettävä asianmukaista suojaruiskutusta, ja noudatettava käyttö- ja turvallisuusohjeita. Käsitelty alue ja varoaika on merkittävä selvin kyltein.

Jättiputken varret ja lehdet voidaan käsitellä tavallisen puutarhajätteen tavoin, mutta leviämisen kannalta oleelliset kasvinosat, kuten kukinnot, siemenet ja juurakot käsitellään polttamalla tai toimitetaan asianomaiseen vastaanottoaikaan.

Jättiputkea (tai muuta vieraskasvilajia) sisältävien maa-ainesten vastaanottoon ja turvalliseen käsittelyyn on kehitteillä yksityisen tahon tarjoama palvelu. Jättiputkea sisältäviä maa-aineksia vastaanotettaisiin ympäristöluvulliseen maa-ainesten vastaanottoaikaan, jossa kasviainesta sisältävät maa-ainekset peitetään paksusti puhtailla maa-aineksilla, ja annetaan olla niin kauan, että voidaan olla varmoja, että lisääntymiskappaleet (siemenet, juurakot) ovat tuhoutuneet. Maa-aineskerrosten paksuutta, laatua ja peittoaikaa testataan. Maa-aineksia tullaan vastaanottamaan vain suurempia määriä kerralla (kuorma-rekka-autolliset) toiminnan kustannukset kattavaa porttimaksua vastaan. Yksityisiä, pieniä määriä tuovia ei alueelle voida päästää. Kaivu, kuljetus ja ajoneuvojen pesu läjityspaikalla tullaan ohjeistamaan leviämisen estämiseksi. Mallia tähän menetelmään on haettu Sveitsistä Zürichin kantonista.

Tämä menetelmä sopii esiintymiin, joista pinta-maa pystytään kaivamaan pois riittävän syvästä. Menetelmä nopeuttaa ja helpottaa esiintymän hävittämistä, kun siemenpankki ja juuret saadaan pois. Kaivu paikan seuranta on toki jatkettava maanpoiston jälkeen vähintään 2 vuotta ja torjuntaa jatkettava tarpeen vaatiessa muilla menetelmillä. Menetelmää on pilotoitu Kaarinassa Rudus Oy:n, VARELYn, Kaarinan ja Turun kaupungin sekä Luken yhteistyönä vuodesta 2015 alkaen. Torjunnan ja peittämisen onnistumisen seuranta jatketaan vuonna 2017.

Maanpäällisen vieraskasvijätteen käsittelyyn em. tavalla on myös kehitteillä palvelu. Tässä menetelmässä kasvijäte peitettäisiin myös paksun, puhtaan maa-aineskerroksen alle. Kasvijätteen vastaanotto olisi tarkoitettu yksityisille ja sinne voisi tuoda pienempiäkin määriä kerralla. Vastaanotto tapahtuisi vastaanottoaikaan portille sijoitettuun konttiin, tms. säiliöön, josta ei ole leviämiskäskyä.

Jättiputken torjunnassa ensimmäinen vuosi on työläin ja kallein. Seuraavina vuosina työmäärä ja kustannukset vähenevät. Torjunta voidaan aloittaa tehokkaasti kemiallisena torjuntana ensimmäisenä vuonna. Seuraavina vuosina työtä voidaan jatkaa mekaanisesti. Jotta jättiputken hävittäminen kokonaan onnistuu, kaikkia menetelmiä käytettäessä riittävän pitkä seuranta ja tarvittaessa uusintakäsittelyt ovat onnistumisen edellytys. Mahdollisen siemenpankin vuoksi seuranta on syytä jatkaa vielä jonkin aikaa sen jälkeen, kun kasvusto näyttää hävinneen. Muutaman vuoden mittaisilla hankkeilla torjunta voidaan saada erittäin hyvään vauhtiin, mutta ellei työn jatkumista turvata tavalla tai toisella, tehty työ menee hukkaan.

Hankalia torjunnan kannalta ovat alueet, joissa maanomistaja jostain syystä ei hoida torjuntaa. Tällaisia ovat mm. autiopiha ja luonnonsuojelualueiden reuna-alueet. Vaikeasti torjuttavia ovat myös vesistöjen lähellä esiintyvät suuret kasvustot sekä maastomuodoiltaan vaikeasti lähestyttävät alueet, joissa on paljon muuta kasvillisuutta.

Torjuntamenetelmistä on raportoitu mm. julkaisussa Räikkönen Natalia: Vieraslajien torjunta Lounais-Suomessa. Hyvät käytännöt. Varsinais-Suomen elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus. Raportteja 63/2013. <http://urn.fi/URN:ISBN:978-952-257-811-2>.

Aikaisemmin tehtyyn kyselyaineistoon perustuvassa Helsingin yliopiston tehdyssä pro gradu -työssä raportoidaan myös eri torjuntamenetelmistä. Majoinen, Ritva: Jättiputkien levinneisyys ja torjunta Suomessa. Kasvintuotannon biologian maisterintutkielma, Helsingin yliopisto 2015. 55 s.

<https://helda.helsinki.fi/bitstream/handle/10138/158129/ritvamajoinen%20pg%202015.pdf;sequence=2>

6.3 Mitä glyfosaatin tilalle?

Glyfosaatti on eniten myyty kasvinsuojelussa käytettävä tehoaine Suomessa. Tukesin kasvinsuojeluinerekisterissä on tällä hetkellä 53 glyfosaattia sisältävää valmistetta. Glyfosaattivalmisteita on hyväksytty käytettäväksi rikkakasvien torjuntaan viljelysmailta, puutarhoissa, pelloilla, metsänviljelyssä ja viljelemättömillä alueilla. Turvallisuus- ja kemikaalivirasto (Tukes) on peruuttanut POEA-apuainetta (polyetoksyloitua talialkyyliamiinia) sisältävien 13 glyfosaattivalmisteen luvat. Valmisteen myynti ja jakelu on sallittu 31.3.2017 asti ja käyttö 31.3.2018 asti, jolloin valmisteet poistuvat kasvinsuojeluinerekisteristä.

Apuainetta koskeva päätös ei tarkoita kaikkien glyfosaattivalmisteiden poistumista tai kieltämistä kuluttajakäytössä. Tukesin kasvinsuojeluinerekisteriin jäävät kuluttajakäyttöön tarkoitettavat valmisteet, jotka eivät sisällä POEA-apuainetta. Osa glyfosaattivalmisteista on kuitenkin hyväksytty vain ammattikäyttöön. Ammattikäyttöön hyväksytyjä valmisteita on saanut ostaa 26.11.2015 lähtien vain kasvinsuojelututkinnon suorittanut henkilö.

<http://www.tukes.fi/fi/Ajankohtaista/Tiedotteet/Kasvinsuojeluaineet/POEA-apuainetta-sisaltavat-glyfosaattivalmisteet-kielletaan/>

Glyfosaatin terveys- ja ympäristövaikutuksista on keskusteltu paljon ja myös vaatimuksia aineen kieltämisestä kokonaan kasvinsuojelussa on esitetty. Euroopan komissio jatkoi kesällä 2016 glyfosaatin hyväksymistä siihen saakka, kunnes Euroopan kemikaalivirasto (ECHA) saa valmiiksi glyfosaatin luokituspäätöksen. Hyväksyminen on kuitenkin voimassa enintään vuoden 2017 loppuun saakka.

Glyfosaatille ei ole hyvää turvallista ja tehokasta kemiallista vaihtoehtoa. Glyfosaatin poistuminen vaikeuttaa hankalien rikkakasvien ja vieraslajien torjuntatyötä. Pelkkien mekaanisten torjuntamenetelmien käyttö lisää torjuntatyön määrää, eikä kaikissa kohteissa pystytä käyttämään tehokkaimpia mekaanisia keinoja, kuten juurten kaivamista. Meneillään olevassa Emphasis-EU-hankkeessa, EMPHASIS (Effective Management of Pests and Harmful Alien Species: Integrated Solutions) <http://www.emphasisproject.eu/index.php>, on integroidusta kasvinsuojelusta odotettavissa tietoa, jota voidaan soveltaa haitallisten vieraslajien torjunnassa myös Suomessa.

Mikäli glyfosaatin käytöstä jättiputken torjunnassa joudutaan kokonaan luopumaan, on vaurauduttava huomattavasti suurempaan työpanokseen torjunnassa, koska mekaanisten keinojen käyttö on työläämpää ja vaatii pitemmän ajan.

6.4 Päätelmät

Jättiputken hävittäminen kokonaan ei onnistu pelkästään viranomaistoimin, vaan tarvitaan eri toimijoiden yhteistyötä. Yhteistyöhön tarvitaan hyvä koordinaatio ja selvä vastuunjako valtion, kuntien, yksityisten maanomistajien ja kansalaisaktiivien kesken. Tämän organisoimisessa viranomaisen voisi kuitenkin ottaa tärkeän roolin. Tavallisesti kunnat vastaavat omien alueitensa vieraslajien torjunnasta, maanomistajat ja tienpitäjät omista alueistaan. Joissakin kunnissa yksityisiä maanomistajia tuetaan tarjoamalla käyttöön torjunta-aineita ja –välineitä sekä neuvontaa, ja joskus kunta tekee torjuntajoja myös yksityismailta. Kuntien mahdollisuutta avustaa yksityishenkilöitä hankalien kohteiden torjunnassa olisi syytä parantaa. Maanomistajien sitoutuminen torjuntatyöhön on tärkeää, ja tuella ja neuvonnalla voidaan kannustaa työhön. Toisaalta myös kuntien alueilla voi olla niin hankalia esiintymiä, että kunnan omat resurssit

eivät riitä torjunnan toteuttamiseen. Näissä tapauksissa kunnan sisäinen torjunnan priorisointi on tärkeää.

Toimintamallin selkeytystä kaivataan alueilla, joissa maanomistaja ei syystä tai toisesta hoida torjuntaa. Tällaisia ovat autiopihat, maanomistajien rajojen yli levinneet esiintymät, suojele-alueiden reuna-alueet ja vapaa-ajan asuntojen lähialueet. Vastuunjako myös jo päätyneiden torjuntaprojektien loppuunsaattamisessa on tärkeää, jotta turvataan tarpeellisten torjuntajatkuvuus eikä menetetä jo tehdyn työn tuloksia.

Resurssien jaossa tarvitaan priorisointia: kohteisiin, jotka ehdottomasti halutaan puhdistaa ja säilyttää puhtaina vieraslajeista, on osoitettava vastuutaho ja varattava riittävä resurssi. Myös muihin kohteisiin tarvitaan suunnitelma tehokkaasta pitkän aikavälin torjunnasta ja resursoinnista.

Kunnista saatujen kokemusten perusteella keskitetty torjunta on tehokasta. Tällöin torjuntatyön toteuttaa pysyvä torjuntatiimi, joka tuntee alueensa vieraslajiesiintymät ja niissä tehdyt torjuntatoimet, seurannan tarpeen, ongelmat ja onnistuneet torjunnat. Tällaisen palvelun kunnat voivat hankkia ammattilaisilta ostopalveluna. Palvelun tarjoajan pitää sijaita riittävän lähellä, jotta toiminta on tehokasta, eikä hinta nouse liian korkeaksi. Tehokkaasti toimivalta, keskitetyltä torjuntatiimiltä myös sopivalla etäisyydellä olevat naapurikunnat voivat ostaa torjuntapalveluita. Maksullisia torjuntapalveluita tarvitaan myös yksityishenkilöiden ulottuville.

Jatkuvuus ja seuranta ovat välttämätöntä torjunnan onnistumiseksi. Monilla kunnilla on omia rekistereitä ja paikkatietojärjestelmiä, mutta vieraslajiesiintymien tietojen päivitys vieraslajiportaaliin on erittäin tärkeää. Seurantatiedon päivittäminen portaaliin voidaan sisällyttää esimerkiksi urakoina tehtävään torjuntatyöhön.

Vapaaehtoisella talkotoiminnalla on jättiputken hävittämisessä tärkeä osa. Kansalaistoiminnan aktivoimiseen voitaisiin saada uusia keinoja myös portaalia hyödyntämällä: karttatietojen esiin ottaminen lähialueiden vieraslajiesiintymistä voisi olla yksi toimintaan kannustava keino.

Kasvijätteen käsittelyyn kaivataan tehokkaita ratkaisuja. Siemenet eivät välttämättä tuhoudu kompostoinnissa tai mädätysprosessissa. Tarvitaan kasvijätteen vastaanottoaikoja lähelle asutuskeskuksia sekä suurille kasvimassoille että yksityispihojen jätteelle. Jätehuollon aktiivista tiedottamista kasvijätteen vastaanotosta kaivataan.

Glyfosaatin poistuessa markkinoilta on syytä etsiä aktiivisesti uusia tehokkaita torjuntamenetelmiä.

Tiedon välitys päättäjille ja kansalaisille on keskeisessä osassa ja parasta ennakoivaa torjuntaa.

Kiitokset

Kiitos kaikille kuntakyselyyn vastanneille ja työpajassa kokemuksiaan jakaneille.

LÄHTEITÄ JA TAUSTA-AINEISTOJA

Ikonen, I., Kekki, M. & Räikkönen, N. 2009. Jättiputki ja kurturuusu kuriin Lounais-Suomessa. Lounais-Suomen ympäristökeskuksen raportteja 15/2009. ISSN 1796-1750; 15/2009.

Majoinen, R. 2015. Jättiputkien levinneisyys ja torjunta Suomessa. Maisterintutkielma, Maataloustieteen laitos, Helsingin yliopisto. 55 s.

<https://helda.helsinki.fi/bitstream/handle/10138/158129/ritvamajoinen%20pg%202015.pdf;sequence=2>

Nielsen, C., Ravn, H.P., Nentwig, W. & Wade, M. (eds.) 2005. The giant hogweed best practice manual. Guidelines for the management and control of an invasive weed in Europe. Forest & Landscape Denmark, Hoersholm. s. 44. Saatavilla myös verkkoversiona osoitteessa <http://www.giant-alien.dk>.

Räikkönen, N. 2013. Vieraslajien torjunta Lounais-Suomessa. Hyvät käytännöt. Varsinais-Suomen elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus. Raportteja 63/2013. <http://urn.fi/URN:ISBN:978-952-257-811-2>.

<http://www.tukes.fi/fi/Rekisterit/Kasvinsuojeluinerekisteri/>

<http://www.emphasisproject.eu/index.php>